

DİĞER ÖZEL DOSYALAR

YURT DIŞINDA İMZALANAN SÖZLEŞMELER DAMGA VERGİSİNE TABİ MİDİR ?

**ÖZEL DOSYA
NO:16**

Mükellefler ticari mahiyette yurtdışında düzenledikleri ve imzaladıkları sözleşmelerin damga vergisine tabi olup olmadığı hususunda tereddüt yaşamaktadırlar.

Genel kural olarak Damga Vergisi Kanunu'nun siyasi sınırlarımız içinde uygulanabilecek bir Kanun olduğundan yurtdışında düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabi değildir. Yurtdışında düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi olmaları Kanun'un 1. maddesinin son fıkrasında yer alan şartların varlığı halinde söz konusudur. Bu hükme göre; yurtdışında düzenlenen kağıtların damga vergiye tabi olabilmesi için;

- Türkiye'de resmi dairelere ibraz edilmesi
- Üzerinde devir ve ciro işlemleri yürütülmesi
- Herhangi bir suretle hükümlerinden Türkiye'de faydalanılması

Koşullarından herhangi birinin gerçekleşmesi yeterli olmaktadır.

Madde hükmünde geçen resmi daire tabiri Damga Vergisi Kanunu'nun 8. maddesi çerçevesinde, genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyleri kapsamakta, ancak bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmeler resmi daire sayılmamaktadır. Aynı şekilde kağıtlar üzerine devir ve ciro işlemleri yapılması, kağıdın Türkiye'de bir kişi ya da kuruluş tarafından bir başka kişiye devredilmesi anlamına gelmektedir.

Maddede yer alan "kağıdın hükümlerinden herhangi bir suretle Türkiye'de faydalanılması" ifadesinden ne anlaşılması gerektiği ise uygulamada tartışmalara yol

açmaktadır. “*Hükmünden faydalanma*” kavramından ne ifade ettiği konusunda Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan tebliğlerde herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Örneğin konuya ilişkin bir yargı kararında “hükmünden faydalanma” ibaresinden, yurtdışında düzenlenen kağıdın Türkiye’de ispat için ibraz edilmesi hatta ibraz edilebilme olasılığı dahi yeterli olmaktadır. Bu hükme göre Türkiye’de ispat için ibraz edilmeyen veyahut ibraz edilebilme olasılığı bulunmayan kağıtların, hükümlerinden Türkiye’de faydalanıldığını kabul edilemez.

Aksi yönde verilen Danıştay VDDGK kararında ise özetle konu idare lehine yorumlanarak “ Damga vergisinin konusunu oluşturan her kağıt, taraflara haklar yaratan ya da borç ve yükümlülükler getiren, böylelikle akit tarafların hukuki durumunu belli eden veya ispat imkanı sağlayan belgedir. Kağıdın hükmünden yararlanma da; onun herhangi bir hukuki, ticari ya da benzer bir amaca bağlı olarak kullanılması sözleşmeyle öngörülen hak ve yükümlülüklerle işlerlik kazandırılması olarak tanımlanabilir. Yurtdışında düzenlenen kağıda Türkiye’de **işlerlik kazandırılması** sonucu vergiyi doğuran olay gerçekleşmiş olmaktadır.” şeklinde hüküm verilmiştir. Bu yorumdan hareketle, sözleşmede öngörülen hakların, borç ve yükümlülüklerin, Türkiye’de muhasebe kaydı altına alınarak mali tablo hesaplarına gösterilmesi dahi sözleşmenin damga vergisine tabi olması için yeterlidir.

Özetle, Türkiye’de yerleşik mükelleflerin, Türkiye’deki kuruluşların işleriyle ilgili sözleşmeleri yurtiçinde ya da yurtdışında düzenlemelerinin damga vergisi açısından sonucu değiştirmemekte her iki durumda da düzenlenen sözleşmelere Türkiye’de işlerlik kazandırılacağından hareketle damga vergisine tabi olacaktır.